

Zenbat balio du

ULA IRURETAGOIENA

arkitekturako ikasketak burutzeak unibertitate publikoan? Galdera Donostiako EHUko arkitektura fakultatean ikusitako kartel batek egiten du. Kartelean ikasgaiak aurrera eramateko material eta tresnen zerrenda bat ageri da, eta atal bakoitzari prezio bat gaineratu zaio. Eraikin baten eraikuntza kostuen aurrekontu bat egiten den modu bertsuan. Arkitekturako ikasketek beste ikasketa batzuek baino gastu gehixeago suposatzen dute. Arkitekturaren marrazketa-digitalizazioak asko sinplifikatu du beharrezkoa den materiala (rotring, paralex, eskalimetro antzinako eskuz marrazteko tresna zaharkituak dira), baina ikasgai askotan marrazten, inprimatzen eta maketak egiten dira tresna klasikoen eta garaikideekin. Eskuzko materiala txikitu bai baina digitalizazioak programa informatikoak eskuratu eta erabiltzen jakitea aurreikusten du, eta horretarako ez dago baliabide publikorik. Bestalde, arkitekturako liburu eta aldizkariak bereziki garestiak dira, marrazkiz josita daudelako. EHUk liburutegi oparoa dauka, baina fakultate guztien liburutegiak eraikin bakar batean jartzeak liburutegia urrundu egin zuen eguneroko erabileratik.

Arkitekturako ikasgaiek eskatzen dituzten baliabide ekonomikoak ez dira hausnarketa-leku. Irakasleagoak ez du ikasgaiaren planteamenduan kostu ekonomikoaren baldintza aintzat hartzen, eta beraz ez da laguntza ekonomikoan iturririk sortzen, onarturik baitago familia edo ikasleen lanaren diru-iturriek osatuko dutela gainkostua. Edo oraindik sinesten da arkitektoek elite ekonomiko bat osatzen dutela, familia dirudunen leinuko, geletako errealitatea hortik urruti dagoen arren. Ikasleek akaso ez dakitena da, arkitekturako praktika profesionalak ere diru-inbestitze handiak eskatzen dituela. Elkargokidetzeta eta erantzukizun zibilerako aseguruia gastu iraunkorrak dira, edozein bulegoren ohiko gastuei gaineratu behar zaiena. Argi dago arkitekturako ikasgeletan diruari buruzko elkarrizketa asko egiteke daudela. ●

FREPIK

D ereduak ez digu balio?

MIKEL GARCIA IDIAKEZ

Foku politiko mediatikoan ikastetxeetako hizkuntza ereduak dauden arren, EAEko Hezkuntza Lege berriak proposatzen duen ereduak berak galdera ugari planteatzen ditu:

Euskarazko murgiltze ereduak jada ez digu balio? Urtetan, euskarazko murgiltze eredu (D eredu) ikastetxe guztietara orokortzea izan da eskaera euskalgintzatik, eta Nafarroan eta Ipar Euskal Herrian D eredu zabaltzen denero poztu egiten gara, baina dirudienez EAerako D eredu jada ez da baliagarria, "euskara ardatz duen sistema eleaniztuna" da legeak proposatzen duena, egunerokoan ez omen dira egungo hizkuntza ereduak errespetatzen, ikasgelan aniztasun handia dagoela eta nolabait ereduaren arteko nahasketa egiten dela iradoki da. Nahasketa egiteak esan nahi badu murgiltze eredu urardotzen ari direla (zaila da irudikatzea A eta B ereduko ikastetxeetan kontrakoa egiten ari direnik, alegia euskara gehiago ematen), ez al da are premiazkoago murgiltze eredu aldarrikatzea oinarri eta ardatz gisa, baita arau gisa ere, eta zailtasun handiagoak dituzten ikasle taldeetan baliabide gehiago jartzea?

Karta zuria eskola bakoitzaren hizkuntza proiektuari? Legean ez bada zehazten (gutxienez) zenbat ikastordu eman behar diren euskaraz, zein proportziotan izan behar duen euskaraz irakas- eta ikas-hizkuntza, ez al dago arriskua ikastetxe batzuetako hizkuntza proiektuak desegokiak izatekoa, euskalduntzearen bidean? Adibiderako, Jokin Bildarratz Hezkuntza sailburuak lege berriaren markoan jarri zuen etsenplua: Gaztelania nagusi den eremu batean kokatutako ikastetxe batek erabaki dezake irakastorduen %80 gaztelaniaz ematea. Gainera, hizkuntza proiektua ikastetxe bakoitzak garatzea ez al da pisu gehiegi jartzea eskola komunitatearen bizkar?

Testuinguru soziolinguistikoak nola baldintzatuko du hizkuntza proiektua? Hizkuntza proiektuak eskolaren testuinguru linguistikoa hartuko du oinarri. Horrek, aurreko puntuko adibidea hartzen badugu, esan nahi du inguru erdaldunetan gaztelania nagusi den irakas-eredua mantendu daitekeela. Ez al da hori egungo A eta B ereduak inplizituki mantentzea? Helburua euskalduntzea baldin bada, ez al da hain justu euskalduntzeak ahalegin handiagoa eskatuko duen taldeetan baliabide gehiago eta euskara ordu ahalik eta gehien bermatu behar? Zein zentzu du bestela derrigorrezko hizkuntza bukatzean ikasle orori B2 euskara maila eskatzeak?

Noiz da euskaraz gehiegi? Euskarazko hegemonikoa den testuinguru soziolinguistikoetan ere, euskara orduak murrizteko aukera emango du lege berriak, ikasleek euskara nahikoa kontrolatzen dutela eta beste hizkuntza batzuk indartzea komeni dela iritzita. Inkesta soziolinguistikoaren emaitzak ikusita, inguru euskaldunetan ere gazteek lortzen duten maila aztertuta, zentzua du euskarari orduak murrizteak?

Hizkuntza proiektuak ez al dira segregatzaileak? Hizkuntza proiektuek ez al dute mantenduko egungo hizkuntza ereduak duten rol segregatzailea? Hizkuntza proiektu euskaldunagoa edo erdaldunagoa duen ikastetxeak ez al du familien aukeraketan eragingo? Gainera, auzo berean egon daitezke bi ikastetxe soziolinguistikoki oso ezberdinak, eta ikastetxe errealitatearen arabera hizkuntza proiektua garatzen bada, ez al da eskolako errealitate soziolinguistiko hori (eta ondorioz segregazioa, bazterkeria, ghetifikazioa) behinbetikotuko? ●